EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.12.4.
COM(2023) 756 final

2023/0440 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján több határozat tervezett elfogadásával kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspontot meghatározó tanácsi határozatra vonatkozik.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény)

A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó egyezmény (a továbbiakban: WTO-egyezmény) célja az egyezmény preambulumában említett célkitűzések elérése. Az egyezmény 1995. január 1-jén hatályba lépett.

Az Európai Unió (EU) az egyezmény részes fele.[1] Az egyezménynek emellett mind a 27 tagállam önállóan is részes fele. A WTO a WTO-egyezményben meghatározott eljárásokkal összhangban hozhat határozatokat.

2.2. A Kereskedelmi Világszervezet miniszteri konferenciája

A miniszteri konferencia a WTO legmagasabb szintű döntéshozatali szerve, amely legalább kétévente ülésezik. A szabályok értelmében és a gyakorlatban a döntéseket konszenzussal hozzák meg.

A miniszteri konferencia következő ülésére 2024. február 26–29-én kerül sor Abu-Dzabiban (Egyesült Arab Emírségek).

2.3. A WTO miniszteri konferenciájának tervezett jogi aktusai

A WTO 13. miniszteri konferenciája (a továbbiakban: MC13) 2024. február 29-én várhatóan határozatot fogad majd el a következők tekintetében:

1. A vitarendezés reformja
2. Halászati támogatások
3. Élelmezésbiztonság
4. Az átláthatóság javítása a mezőgazdaságban
5. Biztonsági élelmiszerkészlet-tartalékolási közprogram
6. A mezőgazdaságnak nyújtott belföldi támogatás
7. Mezőgazdaságiexport-korlátozások
8. Exportverseny a mezőgazdaságban
9. Piacra jutás a mezőgazdaságban
10. A különleges védelmi mechanizmus a mezőgazdaságban
11. Gyapot
12. A TRIPS-megállapodás alóli mentesség

[1] A Tanács 94/800/EK határozata (1994. december 22.) a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről (HL L 336., 1994.12.23., 1. o.).

13. Különleges és megkülönböztetett elbánás

14. A legkevésbé fejlett országok átsorolására irányuló javaslat – „támogatási intézkedések” több meghatározott WTO-megállapodásban és -határozatban („2. melléklet”)

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

E javaslat célja, hogy lehetővé tegye az EU számára, hogy csatlakozzon egy esetleges konszenzushoz a WTO-n belül a miniszteri konferencia által elfogadni tervezett jogi aktusokra vonatkozóan.

Jóllehet még nem egyértelmű, hogy a WTO-tagoknak sikerül-e majd és milyen mértékben konszenzusra jutniuk a tervezett jogi aktusokkal kapcsolatban, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése[2] alapján a Tanácsnak előre meg kell határoznia az MC13-n az EU által képviselendő álláspontot.

Meg kell jegyezni, hogy az elektronikus továbbításra vonatkozó vámmoratórium meghosszabbításának, valamint az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XXIII. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti panaszokra (az egyezmény megsértését nem érintő, illetve a helyzettel összefüggő panaszok) vonatkozó moratórium meghosszabbításának támogatására vonatkozó uniós álláspont nem fog szerepelni ebben a javaslatban, mivel a 2015. november 27-i (EU) 2015/2236 tanácsi határozat úgy rendelkezik, hogy erre határozatlan időtartamra lehetőség van.

A jelenlegi javaslat az alábbi témakörökre terjed ki, amelyekről határozatok születhetnek:

- **A vitarendezés reformja:** A 2022. júniusi genfi MC12-n a WTO-tagok kötelezettséget vállaltak arra, hogy megbeszéléseket folytatnak annak érdekében, hogy 2024-re valamennyi tag számára elérhető, teljes mértékben és jól működő vitarendezési rendszer jöjjön létre. Ezek a megbeszélések folyamatban vannak, és az Unió arra törekszik, hogy érdemben megreformálja a vitarendezési rendszert, annak érdekében, hogy az a tagok érdekeit figyelembe vegye, megőrizve annak a szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszert támogató alapvető jellemzőit. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.
- **Halászati támogatások:** A WTO arra törekszik, hogy többoldalú megállapodást kössön a kiegészítő rendelkezésekről, amely átfogó megállapodást érne el a halászati támogatásokról, összhangban az ENSZ államfői által 2015-ben elfogadott 14. fenntartható fejlődési cél 6. alcéljával (a továbbiakban: 14.6. fenntartható fejlődési cél). A WTO 2022. június 17-i miniszteri határozata (WT/MIN(22)/33) elfogadta a halászati támogatásokról szóló megállapodást, és egyúttal a halászati támogatásokról szóló átfogó megállapodás elérésére szólított fel. A kiegészítő rendelkezésekről a tárgyalások folyamatban vannak, és megállapodás esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.
- **Élelmezésbiztonság:** WTO-fellépésre van szükség a jelenlegi élelmezésbiztonsági kihívásokra válaszul, amelyeket tovább súlyosbítanak Oroszország Ukrajnával szembeni, provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziójának következményei a

[2] Amennyiben a jelenlegi várakozásokkal ellentétben a konszenzus a WTO-egyezményt módosító nemzetközi megállapodás, illetve néhány WTO-tag által megkötendő plurilaterális nemzetközi megállapodás formáját öltené, a Bizottság az EUMSZ 218. cikke (6) bekezdésének megfelelően megtenné a szükséges javaslatokat a szövegek elfogadását és azt követően, hogy azokat az MC13 keretében az MC13 és/vagy az érintett WTO-tagok megnyitnák elfogadásra.

globális környezeti kihívásokkal összefüggésben. Az élelmezésbiztonság várhatóan fontos eleme lesz az MC13 eredményeinek. Ezen túlmenően a miniszterek az MC12-n jóváhagyták az élelmiszer-ellátás bizonytalanságára való szükséghelyzeti reagálásról szóló nyilatkozatot (WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), amelyben megbízták a Mezőgazdasági Bizottságot, hogy készítsen külön munkaprogramot annak megvizsgálására, hogy miként lehetne hatékonyabbá és működőképesebbé tenni a legkevésbé fejlett országokra (a továbbiakban: LDC-országok) és nettó élelmiszer-importáló fejlődő országokra vonatkozó reformprogram esetleges negatív hatásaira vonatkozó intézkedésekről szóló határozatot (a marrákesi határozat). Ugyanakkor a tagokat arra utasították, hogy vegyék figyelembe az LDC-országok és a nettó élelmiszer-importáló fejlődő országok szükségleteit annak érdekében, hogy növeljék rezilienciájukat az akut élelmezési instabilitásra való reagálás terén, többek között azáltal, hogy hogyan tudják a lehető legjobban kihasználni a rugalmassági mechanizmusokat mezőgazdasági termelésük megerősítése és a hazai élelmezésbiztonságuk veszélyhelyzet esetén szükséges fokozása érdekében. A tagok együttesen 2023. november végére tűzték ki a határidőt a munkaprogram lezárására és néhány közös ajánlás megfogalmazására vonatkozóan. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.

- **Az átláthatóság javítása a mezőgazdaságban**: Az EU úgy véli, hogy a mezőgazdasági politikákkal kapcsolatos információk megosztásának jobb eszközeiről szóló beadványa (RD/AG/110) az MC13-on hozandó határozat alapjául szolgálhatna. Ez a beadvány konkrét ötleteket tartalmaz az átláthatóság javítására az exportkorlátozások és az exportverseny területén. Az átláthatóság javítása az élelmiszer- és mezőgazdasági piacok jelenlegi problémáira adandó átfogó megoldás egyik eleme lehet, és egyidejűleg a jelenlegi élelmezésbiztonsági kihívások megoldásának részét képezheti. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

- **Biztonsági élelmiszerkészlet-tartalékolási közprogram:** A tárgyalások célja, hogy olyan „tartós megoldásról” szülessen megállapodás, amely megvalósítja az élelmezésbiztonsági célú élelmiszerkészlet-tartalékolásról szóló 2013. december 7-i bali miniszteri határozatban (WT/MIN(13)/38-WT/L/913) meghatározott célkitűzést, melyet az ezt követő 2014. november 27-i általános tanácsi határozat (WT/L/939) értelmezett. Ezt a célt ismételte meg a 2015. december 19-i nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

- **A mezőgazdaságnak nyújtott belföldi támogatás:** A kereskedelemtorzító belföldi támogatásokról szóló tárgyalások a WTO mezőgazdasági megállapodásának 20. cikkében gyökereznek, és a dohai fejlesztési menetrendre vonatkozó tárgyalási megbízatás részét képezték, amint azt a 2001. november 14-i dohai miniszteri nyilatkozat (WT/MIN(01)/DEC/1) is tartalmazza. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

- **Mezőgazdaságiexport-korlátozások:** A mezőgazdasági exportkorlátozásokról folytatott tárgyalások megmutatták, hogy a WTO-tagok nagy része támogatja az exporttilalmak és -korlátozások fokozott átláthatóságát és kiszámíthatóságát, valamint a vonatkozó szabályok javítását. Tekintettel a kérdés fontosságára, az EU-nak továbbra is támogatnia kell az erről a kérdésről szóló miniszteri határozatokra irányuló javaslatot, amely az MC13-on kialakítandó élelmezésbiztonsági csomag fontos elemét képezheti. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.

- **Exportverseny a mezőgazdaságban:** Szükséges az átláthatóság és az exportversenyre vonatkozó szabályok javítása. Van némi esély arra, hogy előrelépés történjen az MC13-on az átláthatóság javítása terén. Az EU a mezőgazdasági szakpolitikákra vonatkozó információk megosztásának jobb eszközeiről szóló beadványába (RD/AG/110) több ezzel kapcsolatos elképzelést is belefoglalt. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

- **Piacra jutás a mezőgazdaságban:** A mezőgazdaságra vonatkozó átfogó piacra jutásról folytatott tárgyalások megerősítették, hogy korlátozott az akarat vagy a reális esély a vámcsökkentésről szóló tárgyalások WTO keretén belüli, belátható időn belül történő újraindítására. A piacra jutás azonban más területekhez, különösen a hazai támogatásokhoz képest még mindig az egyensúly részét képezi. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.

- **Különleges védelmi mechanizmus a mezőgazdaságban:** Az előterjesztett javaslatok és a nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/43 – WT/L/978) alapján folytatódtak a mezőgazdaság területén a különleges védelmi mechanizmusról szóló megbeszélések. Az EU-nak érdekében áll gondoskodni arról, hogy a különleges védelmi mechanizmusról ne önálló elemként, hanem a szélesebb körű piacra jutási tárgyalások részeként tárgyaljanak. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.

- **Gyapot:** Folytatódtak a gyapottal kapcsolatos megbeszélések a gyapotról szóló bali miniszteri határozat (WT/MIN(13)/41 – WT/L/916) 5., 6. és 7. pontjában, valamint a gyapotról szóló nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/46 – WT/L/981) 14. pontjában meghatározott keretek között. Megegyezés esetén az EU-nak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

- **A TRIPS-megállapodás alóli mentesség:** A tárgyalások részét képezik azoknak a WTO keretében zajló megbeszéléseknek, amelyek arról szólnak, hogy a kereskedelmi rendszer miként javíthatja a Covid19 orvosi oltóanyagokhoz, -diagnosztikához és -terápiákhoz való globális hozzáférést. Az MC12 elfogadta a jogosult WTO-tagok azon lehetőségéről szóló miniszteri határozatot, hogy engedélyezzék gyártóik számára a Covid19-oltóanyagoknak a szabadalomtulajdonosok beleegyezése nélküli gyártását. A TRIPS-határozat termékköre kiterjed a Covid19-oltóanyagokra, valamint a gyártásukhoz szükséges összetevőkre és eljárásokra. A TRIPS-határozat elfogadásakor a WTO-tagok között nem volt egyetértés abban, hogy az a Covid19-diagnosztikára és terápiákra is kiterjedjen-e. A kompromisszum részeként a TRIPS-határozat előírja, hogy a határozat időpontjától számított hat hónapon belül a tagok döntenek a határozatnak a Covid19-diagnosztika és -terápiák gyártására és szállítására történő kiterjesztéséről. A 2022 júliusa és decembere között folytatott megbeszélések ellenére a WTO-tagok között nem született konszenzus. A WTO Általános Tanácsa 2022 decemberében megállapodott a megbeszélések folytatásáról, de nem határozott a tárgyalások lezárásának határidejéről. A TRIPS-határozat hatályának a Covid19-diagnosztikára és terápiákra történő kiterjesztéséről szóló határozatot várhatóan az MC13-on fogadják el.

  Tekintettel e kérdés fontosságára, az EU-nak csatlakoznia kell a tervezett jogi aktusnak a 13. miniszteri konferencián történő elfogadására vonatkozó, WTO-n belüli esetleges konszenzushoz. Ugyanakkor a WTO-tagok közötti megbeszélések eredményének megfelelő egyensúlyt kell teremtenie a Covid19-világjárvány által

okozott népegészségügyi szükséghelyzet kezelése és az egészségügy területén az innovációra irányuló ösztönzők fenntartása között.

- **Különleges és megkülönböztetett elbánás:** A különleges és megkülönböztetett elbánásra vonatkozó rendelkezésekről folytatott tárgyalások, többek között a G-90 (afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja) által az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekre (SPS) és a kereskedelem technikai akadályaira (TBT) tett egyes javaslatokról folytatott megbeszélések, valamint az afrikai csoport által a szakpolitikai mozgástérre vonatkozóan tett javaslatok olyan területeken, mint a támogatások, a kereskedelmi vonzatú beruházási intézkedések (TRIMS) és a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásain (TRIPS) belüli technológiatranszfer miniszteri szintű eredményre vezethetnek az MC13-on, például a meglévő rendelkezések pontosítása vagy a legkevésbé fejlett országok és egyes fejlődő országok számára további különleges és megkülönböztetett elbánás biztosítása révén. Tekintettel arra, hogy a tárgyalások során eltérő álláspontok alakultak ki, az EU lehetséges eredménynek tekinti, hogy ezek a témák az MC13 utáni munkaprogram vagy más olyan eredmények részévé válnak, amelyek nem vonnák maguk után a WTO-megállapodások módosítását.

- **A legkevésbé fejlett országok átsorolására irányuló javaslat – „támogatási intézkedések" több meghatározott WTO-megállapodásban és -határozatban („2. melléklet"):** Tárgyalások folynak az LDC-csoportnak a 2. mellékletben felsorolt, következő javaslatairól, amelyek a legkevésbé fejlett országok kategóriájából kikerülő WTO-tagok zökkenőmentesebb átmenetét célzó alábbi támogatási intézkedésekről szólnak: i. számos meghatározott WTO-megállapodásban és -határozatban szereplő SDT-rendelkezés megfelelő időtartamra történő meghosszabbítása; ii. ezen meghatározott megállapodások és határozatok megfelelő időtartamra történő mentesítése a WTO vitarendezési mechanizmusa szerinti intézkedések alól; és iii. a WTO-rendszer keretében biztosított valamennyi LDC-specifikus technikai segítségnyújtási és kapacitásépítési programhoz és eszközhöz való folyamatos hozzáférés biztosítása megfelelő ideig. Amennyiben miniszteri eredményre van szükség, az EU-nak támogatnia kell az elfogadott eredményt. Az ilyen eredmény egyes LDC-rendelkezéseket szigorúan korlátozott időtartamra kiterjeszthetne a közelmúltban kikerült országokra.

Mivel az összes fenti elemről jelenleg is folynak a tárgyalások, a Bizottság várakozásai szerint a Tanácsnak akkor kell határozatot hoznia a tárgyalások eredményére vonatkozó uniós álláspontról, amikor a releváns szövegek helyzete magán a miniszteri konferencián egyértelművé válik.

A kezdeményezés teljes mértékben összhangban áll a hatályos szakpolitikai rendelkezésekkel. Hasonló határozatok készültek már a WTO miniszteri konferenciájának korábbi üléseire, így például legutóbb a WTO 2022-ben megrendezett 12. miniszteri konferenciájára is.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az*

ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat".

A „*joghatással bíró jogi aktus*" fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*"[3].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A WTO miniszteri konferenciáját megállapodás, nevezetesen a WTO-egyezmény hozta létre; a WTO-egyezmény IV. cikke (1) bekezdése szerint a miniszteri konferencia jogosult bármely multilaterális kereskedelmi megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi ügyben határozatot – köztük joghatással bíró határozatot – hozni.

A fent említett tervezett jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok, mivel azok a nemzetközi jogon keresztül hatást gyakorolhatnak az Unió jogaira és kötelezettségeire.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktusok elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

[3] A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

2023/0440 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a Kereskedelmi Világszervezet 13. miniszteri konferenciáján képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikke (4) bekezdésének első albekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó Marrákesi Egyezményt (a továbbiakban: WTO-egyezmény) az Unió az 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozat[4] révén megkötötte, és a megállapodás 1995. január 1-jén hatályba lépett.

(2) A WTO-egyezmény IV. cikkének (1) bekezdése és IX. cikkének (1) bekezdése szerint a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) miniszteri konferenciája konszenzus útján határozatokat fogadhat el.

(3) A WTO miniszteri konferenciája a 2024. február 26–29-én tartandó 13. ülésén határozatokat fogadhat el a vitarendezési reformról, a halászati támogatásokról, a kereskedelemről és az élelmezésbiztonságról, a mezőgazdaság átláthatóságának javításáról, az élelmezésbiztonsági célú állami készletezésről, a mezőgazdaságban nyújtott hazai támogatásról, a mezőgazdasági exportkorlátozásokról, a mezőgazdasági exportversenyről, a mezőgazdasági piacra jutásról, a mezőgazdaságban alkalmazott különleges védelmi mechanizmusról, a gyapotról, a TRIPS-megállapodás alóli mentességről, valamint a különleges és megkülönböztetett elbánásról, a legkevésbé fejlett országok átsorolásáról szóló javaslatról – 2. melléklet.

(4) Helyénvaló meghatározni az Unió által a WTO miniszteri konferenciáján képviselendő álláspontot, mivel a határozatok kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.

(5) Folytatódtak a megbeszélések a vitarendezés reformjáról a WTO-tagok MC12-n tett, arra irányuló kötelezettségvállalását követően, hogy „megbeszéléseket folytatnak annak érdekében, hogy 2024-re valamennyi tag számára elérhető, teljes mértékben és jól működő vitarendezési rendszer jöjjön létre”. (WT/MIN(22)/W/16). Ezek a megbeszélések folyamatban vannak, és az Unió arra törekszik, hogy érdemben megreformálja a vitarendezési rendszert, annak érdekében, hogy az a tagok érdekeit figyelembe vegye, megőrizve annak a szabályokon alapuló multilaterális kereskedelmi rendszert támogató alapvető jellemzőit. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(6) A WTO arra törekszik, hogy többoldalú megállapodást kössön a kiegészítő rendelkezésekről, amely átfogó megállapodást érne el a halászati támogatásokról, összhangban az ENSZ államfői által 2015-ben elfogadott 14. fenntartható fejlődési cél

[4] HL L 336., 1994.12.23., 1. o.

6. alcéljával (a továbbiakban: 14.6. fenntartható fejlődési cél). A WTO 2022. június 17-i miniszteri határozata (WT/MIN(22)/33) elfogadta a halászati támogatásokról szóló megállapodást, és egyúttal a halászati támogatásokról szóló átfogó megállapodás elérésére szólított fel. A kiegészítő rendelkezésekről a tárgyalások folyamatban vannak, és megállapodás esetén az EU-nak támogatnia kell az eredményt.

(7) WTO-fellépésre van szükség a jelenlegi élelmezésbiztonsági kihívásokra válaszul, amelyeket tovább súlyosbítanak Oroszország Ukrajnával szembeni, provokáció nélkül indított, indokolatlan agressziójának következményei a globális környezeti kihívásokkal, a klímaváltozással és a kapcsolódó természeti katasztrófákkal, a biodiverzitás csökkenésével és a szennyezéssel összefüggésben. Az élelmezésbiztonság várhatóan fontos eleme lesz az MC13 eredményeinek. Ezen túlmenően a miniszterek az MC12-n jóváhagyták az élelmiszer-ellátás bizonytalanságára való szükséghelyzeti reagálásról szóló nyilatkozatot (WT/MIN(22)/28, WT/L/1139), amelyben megbízták a Mezőgazdasági Bizottságot, hogy készítsen külön munkaprogramot annak megvizsgálására, hogy miként lehetne hatékonyabbá és működőképesebbé tenni a legkevésbé fejlett országokra (LDC-országok) és nettó élelmiszer-importáló fejlődő országokra vonatkozó reformprogram esetleges negatív hatásaira vonatkozó intézkedésekről szóló határozatot (a marrákesi határozat). Ugyanakkor a tagokat arra utasították, hogy vegyék figyelembe az LDC-országok és a nettó élelmiszer-importáló fejlődő országok szükségleteit annak érdekében, hogy növeljék rezilienciájukat az akut élelmezési instabilitásra való reagálás terén, többek között azáltal, hogy hogyan tudják a lehető legjobban kihasználni a rugalmassági mechanizmusokat mezőgazdasági termelésük megerősítése és a hazai élelmezésbiztonságuk veszélyhelyzet esetén szükséges fokozása érdekében. A tagok együttesen 2023. november végére tűzték ki a határidőt a munkaprogram lezárására és néhány közös ajánlás megfogalmazására vonatkozóan. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(8) Az Unió mezőgazdasági politikákkal kapcsolatos információk megosztásának jobb eszközeiről szóló beadványa (RD/AG/110) az MC13-on hozandó határozat alapjául szolgálhatna. Ez a beadvány konkrét ötleteket tartalmaz az átláthatóság javítására az exportkorlátozások és az exportverseny területén. Az átláthatóság javítása az élelmiszer- és mezőgazdasági piacok jelenlegi problémáira adandó átfogó megoldás egyik eleme lehet, és egyidejűleg a jelenlegi élelmezésbiztonsági kihívások megoldásának részét képezheti. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

(9) Az élelmezésbiztonsági célú állami készletezésről szóló tárgyalások célja, hogy olyan „tartós megoldásról” szülessen megállapodás, amely megvalósítja az élelmezésbiztonsági célú élelmiszerkészlet-tartalékolásról szóló 2013. december 7-i bali miniszteri határozatban (WT/MIN(13)/38-WT/L/913) meghatározott célkitűzést, melyet az ezt követő 2014. november 27-i általános tanácsi határozat (WT/L/939) értelmezett. Ezt a célt ismételte meg a 2015. december 19-i nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/44-WT/L/979). Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(10) A kereskedelemtorzító belföldi támogatásokról szóló tárgyalások a WTO mezőgazdasági megállapodásának 20. cikkében gyökereznek, és a dohai fejlesztési menetrendre vonatkozó tárgyalási megbízatás részét képezték, amint azt a 2001. november 14-i dohai miniszteri nyilatkozat (WT/MIN(01)/DEC/1) is tartalmazza. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

(11) A mezőgazdasági exportkorlátozásokról folytatott tárgyalások megmutatták, hogy a WTO-tagok nagy része támogatja az exporttilalmak és -korlátozások fokozott átláthatóságát és kiszámíthatóságát, valamint a vonatkozó szabályok javítását. Tekintettel a kérdés fontosságára, az Uniónak továbbra is támogatnia kell az erről a kérdésről szóló miniszteri határozatra irányuló javaslatokat, amely az MC13-on kialakítandó élelmezésbiztonsági csomag fontos elemét képezheti. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(12) Szükséges az átláthatóság és az exportversenyre vonatkozó szabályok javítása. Van némi esély arra, hogy előrelépés történjen az MC13-on az átláthatóság javítása terén. Az Unió a mezőgazdasági szakpolitikákra vonatkozó információk megosztásának jobb eszközeiről szóló beadványába (RD/AG/110) több ezzel kapcsolatos elképzelést is belefoglalt. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(13) A mezőgazdaságra vonatkozó átfogó piacra jutásról folytatott tárgyalások megerősítették, hogy korlátozott a reális esély a vámcsökkentésről szóló tárgyalások WTO keretén belüli, belátható időn belül történő újraindítására. A piacra jutás azonban más területekhez, különösen a hazai támogatásokhoz képest még mindig az egyensúly részét képezi. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(14) Az előterjesztett javaslatok és a nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/43 – WT/L/978) alapján folytatódtak a mezőgazdaság területén a különleges védelmi mechanizmusról szóló megbeszélések. Az Uniónak érdekében áll gondoskodni arról, hogy a különleges védelmi mechanizmusról ne önálló elemként, hanem a szélesebb körű piacra jutási tárgyalások részeként tárgyaljanak. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az eredményt.

(15) Folytatódtak a gyapottal kapcsolatos megbeszélések a gyapotról szóló bali miniszteri határozat (WT/MIN(13)/41 – WT/L/916) 5., 6. és 7. pontjában, valamint a gyapotról szóló nairobi miniszteri határozat (WT/MIN(15)/46 – WT/L/981) 14. pontjában meghatározott keretek között. Megegyezés esetén az Uniónak támogatnia kell az e területen elfogadott eredményt.

(16) A tárgyalások részét képezik azoknak a WTO keretében zajló megbeszéléseknek, amelyek arról szólnak, hogy a kereskedelmi rendszer miként javíthatja a Covid19 orvosi oltóanyagokhoz, -diagnosztikához és -terápiákhoz való globális hozzáférést. Az MC12 elfogadta a jogosult WTO-tagok azon lehetőségéről szóló miniszteri határozatot, hogy engedélyezzék gyártóik számára a Covid19-oltóanyagoknak a szabadalomtulajdonosok beleegyezése nélküli gyártását. A TRIPS-határozat termékköre kiterjed a Covid19-oltóanyagokra, valamint a gyártásukhoz szükséges összetevőkre és eljárásokra. A TRIPS-határozat elfogadásakor a WTO-tagok között nem volt egyetértés abban, hogy az a Covid19-diagnosztikára és terápiákra is kiterjedjen-e. A kompromisszum részeként a TRIPS-határozat előírja, hogy a határozat időpontjától számított hat hónapon belül a tagok döntenek a határozatnak a Covid19-diagnosztika és -terápiák gyártására és szállítására történő kiterjesztéséről. A 2022 júliusa és decembere között folytatott megbeszélések ellenére a WTO-tagok között nem született konszenzus. A WTO Általános Tanácsa 2022 decemberében megállapodott a megbeszélések folytatásáról, de nem határozott a tárgyalások lezárásának határidejéről. A TRIPS-határozat hatályának a Covid19-diagnosztikára és terápiákra történő kiterjesztéséről szóló határozatot várhatóan az MC13-on fogadják el. Tekintettel e kérdés fontosságára, az EU-nak csatlakoznia kell a tervezett jogi aktusnak a 13. miniszteri konferencián történő elfogadására vonatkozó, WTO-n belüli esetleges konszenzushoz. Ugyanakkor a WTO-tagok közötti megbeszélések

eredményének megfelelő egyensúlyt kell teremtenie a Covid19-világjárvány által okozott népegészségügyi szükséghelyzet kezelése és az egészségügy területén az innovációra irányuló ösztönzők fenntartása között.

(17) A különleges és megkülönböztetett elbánásra vonatkozó rendelkezésekről folytatott tárgyalások, többek között a G-90 (afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja) által az egészségügyi és növényegészségügyi intézkedésekre (SPS) és a kereskedelem technikai akadályaira (TBT) tett egyes javaslatokról folytatott megbeszélések, valamint az afrikai csoport által a szakpolitikai mozgástérre vonatkozóan tett javaslatok olyan területeken, mint a támogatások, a kereskedelmi vonzatú beruházási intézkedések (TRIMS) és a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásain (TRIPS) belüli technológiatranszfer miniszteri szintű eredményre vezethetnek az MC13-on, például a meglévő rendelkezések pontosítása vagy a legkevésbé fejlett országok és egyes fejlődő országok számára további különleges és megkülönböztetett elbánás biztosítása révén. Tekintettel arra, hogy a tárgyalások során eltérő álláspontok alakultak ki, az EU lehetséges eredménynek tekinti, hogy ezek a témák az MC13 utáni munkaprogram vagy más olyan eredmények részévé válnak, amelyek nem vonnák maguk után a WTO-megállapodások módosítását.

(18) Tárgyalások folynak az LDC-csoportnak a 2. mellékletben felsorolt, következő javaslatairól, amelyek a legkevésbé fejlett országok kategóriájából kikerülő WTO-tagok zökkenőmentesebb átmenetét célzó alábbi támogatási intézkedésekről szólnak: i. számos meghatározott WTO-megállapodásban és -határozatban szereplő SDT-rendelkezés megfelelő időtartamra történő meghosszabbítása; ii. ezen meghatározott megállapodások és határozatok megfelelő időtartamra történő mentesítése a WTO vitarendezési mechanizmusa szerinti intézkedések alól; és iii. a WTO-rendszer keretében biztosított valamennyi LDC-specifikus technikai segítségnyújtási és kapacitásépítési programhoz és eszközhöz való folyamatos hozzáférés biztosítása megfelelő ideig. Amennyiben miniszteri eredményre van szükség, az EU-nak támogatnia kell az elfogadott eredményt. Az ilyen eredmény egyes LDC-rendelkezéseket szigorúan korlátozott időtartamra kiterjeszthetne a közelmúltban kikerült országokra,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A WTO miniszteri konferenciájának 13. ülésén az Unió által képviselendő álláspont a következő:

az EU csatlakozik a vitarendezési reformról, a halászati támogatásokról, az élelmezésbiztonságról, a mezőgazdaság átláthatóságának javításáról, az élelmezésbiztonsági célú állami készletezésről, a mezőgazdaságban nyújtott hazai támogatásról, a mezőgazdasági exportkorlátozásokról, a mezőgazdasági exportversenyről, a mezőgazdasági piacra jutásról, a mezőgazdaságban alkalmazott különleges védelmi mechanizmusról, a gyapotról, a TRIPS-megállapodás alóli mentességről, valamint a különleges és megkülönböztetett elbánásról, a legkevésbé fejlett országok átsorolásáról szóló javaslatról – „támogatási intézkedések” – szóló határozatok elfogadása tekintetében a WTO-tagok között kialakított konszenzushoz („2. melléklet”).

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
elnök